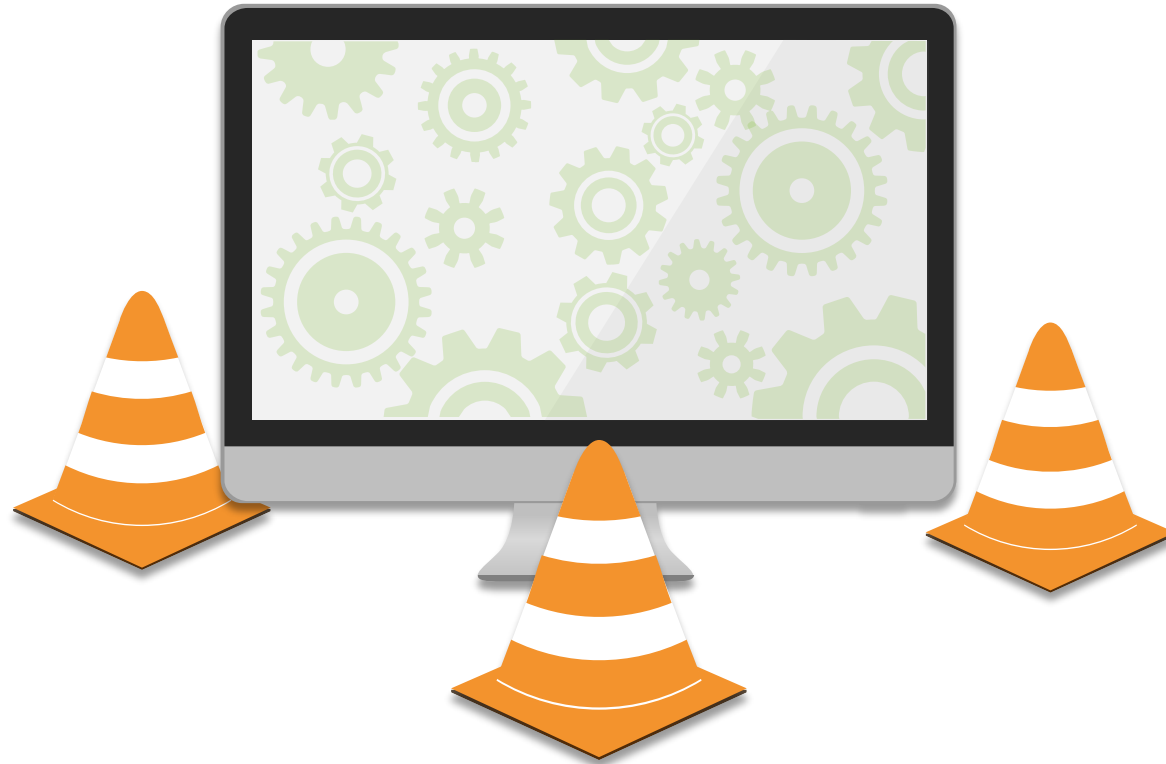

หน่วยที่ 4 ค่าใช้จ่ายการผลิต การบันทึก รายการและจัดทำงบต้นทุนการผลิต

1. ความหมายของค่าใช้จ่ายการผลิต
2. ประเภทของค่าใช้จ่ายการผลิต
3. การบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิต
4. การจัดทำต้นทุนการผลิต

ความหมายของค่าใช้จ่ายการผลิต

ค่าใช้จ่ายการผลิตหรือโสหุ้ยการผลิต (Manufacturing Overhead/Overhead) หมายถึง

ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการผลิต นอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรง และค่าแรงทางตรง ค่าใช้จ่ายการผลิตอาจเรียกในชื่ออื่น เช่น ต้นทุนการผลิตทางอ้อม (Indirect Costs) ค่าใช้จ่ายโรงงาน (Factory Overhead) และโสหุ้ยการผลิต (Manufacturing Burden) การพิจารณาว่าค่าใช้จ่ายรายการใดเป็นค่าใช้จ่ายการผลิตหรือไม่นั้น ให้พิจารณาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในโรงงานและมีส่วนทำให้หรือมีส่วนช่วยสนับสนุนให้กระบวนการผลิตดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การผลิตสินค้าของกิจการสำเร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูป ดังนั้น ค่าใช้จ่ายการผลิตจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของต้นทุนการผลิต

ตัวอย่างค่าใช้จ่ายการผลิต

1. วัตถุดิบทางอ้อม
2. ค่าแรงทางอ้อม
3. วัสดุโรงงานใช้ไป
4. ค่าเช่าโรงงาน
5. ค่าน้ำ- ค่าไฟฟ้าโรงงาน
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
7. เงินเดือนหัวหน้าคนงาน
8. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องจักร
9. ค่าเสื่อมราคาโรงงานและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร
10. ค่าเบี้ยประกันภัยโรงงาน
11. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดโรงงาน
12. ค่าสิทธิบัตรตัดจำหน่าย
13. ค่าภาษีโรงเรือน
14. เงินสมทบกองทุนประกันสังคมคนงาน

ประเภทของค่าใช้จ่ายการผลิต

การบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิต

ค่าใช้จ่ายการผลิตเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น

- เกิดจากการจ่ายเงิน เช่น จ่ายค่าเช่าโรงงาน จ่ายค่าไฟฟ้าโรงงาน จ่ายค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร เป็นต้น
- เกิดจากการโอนบัญชี เช่น รายการเบิกวัตถุดิบทางอ้อมเข้าสู่กระบวนการผลิต รายการโอนค่าไฟฟ้าเฉพาะส่วนที่ใช้ในการผลิตหรือใช้ในโรงงานจากค่าไฟฟ้ารวมของกิจการ เป็นต้น
- เกิดจากการปรับปรุงบัญชี เช่น รายการคิดค่าเสื่อมราคาโรงงานและเครื่องจักรหรือเครื่องมืออื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือใช้ในโรงงาน รายการตัดจำหน่ายสิทธิบัตร รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า รายการปรับปรุงวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ไประหว่างงวด เป็นต้น

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

ลำดับ	รายการ	วิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด	วิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง
1	เบิกวัตถุดิบทางอ้อมเข้าสู่กระบวนการผลิต	ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต วัตถุดิบ XX
2	โอนค่าไฟฟ้าเฉพาะส่วนที่ใช้ในโรงงาน จากค่าไฟฟ้ารวมของกิจการ	เดบิต ค่าไฟฟ้าโรงงาน XX เครดิต ค่าไฟฟ้า XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต ค่าไฟฟ้า XX
3	จ่ายค่าแรงทางอ้อม	เดบิต ค่าแรงทางอ้อม XX เครดิต เงินสด XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต เงินสด XX
4	ตัดจำหน่ายสิทธิบัตร	เดบิต ค่าตัดจำหน่ายสิทธิบัตร XX เครดิต สิทธิบัตร XX หรือ เดบิต ค่าตัดจำหน่าย-สิทธิบัตร XX เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม- สิทธิบัตร XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต สิทธิบัตร XX หรือ เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม- สิทธิบัตร XX
5	ส่งวัตถุดิบทางอ้อมคืนคลัง	ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต วัตถุดิบ XX เครดิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX

การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

ลำดับ	รายการ	วิธีบัญชีสินค้าย่อยแบบสิ้นงวด	วิธีบัญชีสินค้าย่อยแบบต่อเนื่อง
6	โอนค่าเบี้ยประกัน (อัครภัย) จ่ายล่วงหน้า ในส่วนที่เป็นค่าเบี้ย ประกันของโรงงาน	เดบิต ค่าเบี้ยประกันอัครภัยโรงงาน XX เครดิต ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า XX
7	ปรับปรุงวัสดุโรงงานใช้ไป	เดบิต วัสดุโรงงานใช้ไป XX เครดิต วัสดุโรงงาน XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต วัสดุโรงงาน XX
8	คิดค่าเสื่อมราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในโรงงาน	เดบิต ค่าเสื่อมราคา-(ระบุชื่อ) XX เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม- (ระบุชื่อ) XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม- (ระบุชื่อ) XX
9	ปรับปรุงค่าใช้จ่ายในโรงงาน ค้างจ่าย	เดบิต ค่าใช้จ่าย(ระบุชื่อ) XX เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุชื่อ) ค้างจ่าย XX	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุชื่อ) ค้างจ่าย XX
10	โอนค่าใช้จ่ายการผลิต เข้าบัญชีงานระหว่างทำ	ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต งานระหว่างทำ XX เครดิต ค่าใช้จ่ายการผลิต XX
11	โอนงานระหว่างทำที่ผลิตเสร็จ เข้าบัญชีสินค้าสำเร็จรูป	ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต สินค้าสำเร็จรูป XX เครดิต งานระหว่างทำ XX

ตัวอย่างที่ 1

ให้บันทึกรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิตของกิจการอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งในสมุดรายวันทั่วไป

ว.ด.ป.	รายการ	วิธีบันทึกบัญชีสินค้างเหลือแบบสิ้นงวด	วิธีบันทึกบัญชีสินค้างเหลือแบบต่อเนื่อง
25X1 มิ.ย. 4	เบิกวัตถุดิบทางอ้อมเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นเงิน 8,500 บาท	ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 8,500 เครดิต วัตถุดิบ 8,500
10	ได้รับใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้าเป็นเงิน 12,600 บาทในจำนวนนี้เป็นค่าไฟฟ้าโรงงาน 60%	เดบิต ค่าไฟฟ้าสำนักงาน 5,040 ค่าไฟฟ้าโรงงาน 7,560 เครดิต ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย 12,600	เดบิต ค่าไฟฟ้าสำนักงาน 5,040 ค่าใช้จ่ายการผลิต 7,560 เครดิต ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย 12,600
12	จ่ายค่าแรงทางอ้อม 28,000 บาท	เดบิต ค่าแรงทางอ้อม 28,000 เครดิต เงินสด 28,000	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 28,000 เครดิต เงินสด 28,000
14	ส่งวัตถุดิบทางอ้อมคืนคลัง 500 บาท	ไม่บันทึกบัญชี	เดบิต วัตถุดิบ 500 เครดิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 500

ว.ด.ป.	รายการ	วิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด	วิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง
25X1 ม.ย.30	ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย จำนวน 18,000 บาท เป็นเบี้ยประกันภัย โรงงาน จำนวน 10,000 บาท	เดบิต ค่าเบี้ยประกันภัยโรงงาน 10,000 เครดิต ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย 10,000	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 10,000 เครดิต ค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย 10,000
	ตัดจำหน่ายสิทธิบัตรงวด 1 เดือน กิจการมีสิทธิบัตรคงเหลือจำนวน 24,000 บาท หลังจากตัดจำหน่าย ไปแล้ว 36 เดือน จาก 60 เดือน	เดบิต ค่าตัดจำหน่ายสิทธิบัตร 1,000 เครดิต สิทธิบัตร 1,000	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 1,000 เครดิต สิทธิบัตร 1,000
	ปรับปรุงค่าเช่าโรงงานค้างจ่าย จำนวน 20,000 บาท	เดบิต ค่าเช่าโรงงาน 20,000 เครดิต ค่าเช่าค้างจ่าย 20,000	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 20,000 เครดิต ค่าเช่าค้างจ่าย 20,000
	ปรับปรุงวัสดุโรงงานใช้ไป จำนวน 2,900 บาท	เดบิต วัสดุโรงงานใช้ไป 2,900 เครดิต วัสดุโรงงาน 2,900	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 2,900 เครดิต วัสดุโรงงาน 2,900
	คิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรใน โรงงาน จำนวน 2,250 บาท	เดบิต ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร 2,250 เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม- เครื่องจักร 2,250	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต 2,250 เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม- เครื่องจักร 2,250

การบันทึกปัจจัยการผลิตเข้างาน

ตามที่ได้กล่าว มาแล้วว่า กิจกรรมที่บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด จะบันทึกรายการเกี่ยวกับวัตถุดิบ เช่น ซื้อวัตถุดิบ ค่าขนส่งเข้า แยกแต่ละบัญชี รวมทั้งการเบิกวัตถุดิบไปใช้ในการผลิตจะไม่บันทึกบัญชี (จะบันทึกเฉพาะในบัตรวัตถุดิบ) ดังนั้นเมื่อถึงวันสิ้นงวดบัญชีกิจกรรมจะต้องทำการตรวจนับวัตถุดิบคงเหลือและคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ จึงจะทราบยอดคงเหลือ ส่วนกิจกรรมที่บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง จะบันทึกรายการเกี่ยวกับวัตถุดิบไว้ในบัญชีเดียวกันคือบัญชีวัตถุดิบตั้งแต่การซื้อวัตถุดิบ การจ่ายค่าขนส่งเข้า ส่งคืนวัตถุดิบ ส่วนลดรับ การเบิกวัตถุดิบไปใช้ และการส่งวัตถุดิบคืนคลัง ทำให้กิจกรรมทราบยอดคงเหลือของวัตถุดิบตลอดเวลา

การบันทึกปัจจัยการผลิตเข้างาน

สำหรับค่าใช้จ่ายการผลิตก็เช่นกัน กิจกรรมที่บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด จะบันทึกรายการแยกแต่ละบัญชี เช่น ค่าแรงทางอ้อม วัสดุโรงงานใช้ไป ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร เป็นต้น ส่วนกิจกรรมที่บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่องจะเปิดบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิตเพื่อรวบรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการผลิตหรือในโรงงานทุกรายการเข้าไว้ด้วยกัน จะไม่แยกบัญชีเหมือนวิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวดเมื่อถึงวันสิ้นงวดบัญชี กิจกรรมจะต้องบันทึกปัจจัยการผลิตเข้างานโดยหายยอดคงเหลือของบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิตเพื่อโอนไปบัญชีงานระหว่างทำ จากงานระหว่างทำจะโอนสินค้าที่ผลิตเสร็จเข้าบัญชีสินค้าสำเร็จรูป และจากบัญชีสินค้าสำเร็จรูปจะโอนสินค้าส่วนที่ขายเข้าบัญชีต้นทุนขาย ส่วนกิจกรรมที่บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือแบบสิ้นงวด จะทราบยอดคงเหลือจากการบันทึกรายการปิดบัญชี

การบันทึกการโอนค่าใช้จ่ายการผลิต

บัญชีค่าใช้จ่ายการผลิตเป็นบัญชีที่รวบรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการผลิตหรือเกิดขึ้นในโรงงาน (นอกเหนือจากค่าแรงทางตรง) เข้าไว้ด้วยกัน เมื่อรวบรวมครบแล้วจะโอนยอดคงเหลือทั้งสิ้นไปบัญชีงานระหว่างทำโดย

เดบิต	งานระหว่างทำ	XX
-------	--------------	----

	เครดิต ค่าใช้จ่ายการผลิต	XX
--	--------------------------	----

การบันทึกการโอนสินค้าสำเร็จรูป

บัญชีสินค้าสำเร็จรูป เป็นบัญชีที่รวบรวมสินค้าที่ผลิตเสร็จ
เมื่อขายสินค้าจะโอนสินค้าสำเร็จรูป

ในส่วนที่ขายไปแล้ว ไปบัญชีต้นทุนขาย บัญชีสินค้าสำเร็จรูปส่วนที่เหลืออยู่คือสินค้า
สำเร็จรูปปลายงวด โดย

เดบิต	ต้นทุนขาย	XX
-------	-----------	----

เครดิต	สินค้าสำเร็จรูป	XX
--------	-----------------	----

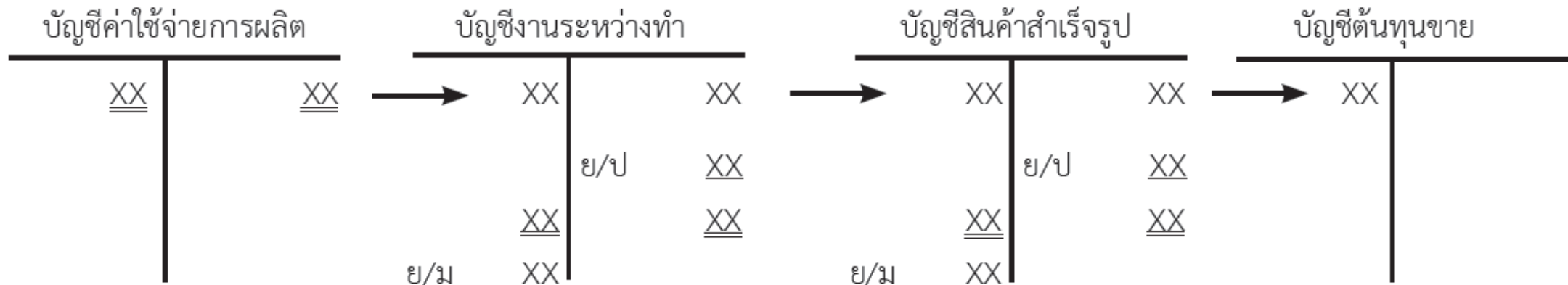
การบันทึกการโอนสินค้าสำเร็จรูป

บัญชีสินค้าสำเร็จรูป เป็นบัญชีที่รวบรวมสินค้าที่ผลิตเสร็จ เมื่อขายสินค้าจะโอนสินค้าสำเร็จรูป

ในส่วนที่ขายไปแล้ว ไปบัญชีต้นทุนขาย บัญชีสินค้าสำเร็จรูปส่วนที่เหลืออยู่คือสินค้าสำเร็จรูปปลายงวด โดย

เดบิต	ต้นทุนขาย	XX
เครดิต	สินค้าสำเร็จรูป	XX

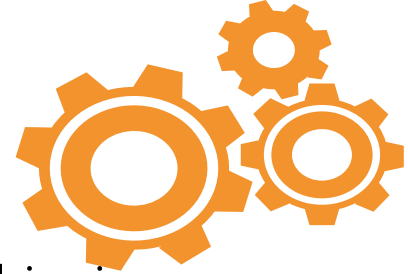
การผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไป

ตัวอย่างที่ 2

กิจการอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ใช้วิธีบัญชีสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง (Perpetual Inventory Method) ยอดคงเหลือยกมาเฉพาะสินค้าคงเหลือ และรายการระหว่างงวดบัญชีมีดังนี้

สินค้าสำเร็จรูป	34,150	บาท
งานระหว่างทำ	25,610	บาท
วัตถุดิบ	18,730	บาท

รายการระหว่างงวดบัญชี

1. ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินเชื่อราคา 45,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไข 2/10, n/30 F.O.B. shipping point
2. เบิกวัตถุดิบทางตรงไปใช้ในการผลิต 25,000 บาท วัตถุดิบทางอ้อม 10,000 บาท
3. ร้านค้าที่กิจการซื้อวัตถุดิบ แจ้งว่าได้จ่ายค่าขนส่งวัตถุดิบ จำนวน 350 บาท
4. ส่งคืนวัตถุดิบ ราคา 2,140 บาท
5. จ่ายค่าซ่อมแซมเครื่องจักรในโรงงาน 4,200 บาท
6. ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ทั้งหมดได้ส่วนลดตามเงื่อนไข $(45,000 - 2,000) \times 2\% = 860$ บาท
7. ส่งวัตถุดิบคืนคลัง : วัตถุดิบทางตรง 1,200 บาท วัตถุดิบทางอ้อม 800 บาท
8. บันทึกค่าแรงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด จำนวน 60,000 บาท
9. จำแนกค่าแรงที่เกิดขึ้นระหว่างงวดเป็นค่าแรงทางตรง 45,000 บาท ค่าแรงทางอ้อม 15,000 บาท
10. ขายสินค้าเป็นเงินสดราคา 88,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ต้นทุนขาย 52,800 บาท)

11. ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ จำนวน 105,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ต้นทุนขาย 63,000 บาท) เงื่อนไข 2/10, n/45 F.O.B. destination
12. รับคืนสินค้าที่ขายเป็นเงินเชื่อ ราคา 35,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ต้นทุนขาย 21,000 บาท)
13. จ่ายค่าขนส่งสินค้าให้ลูกค้า 280 บาท
14. รับชำระหนี้จากลูกหนี้ทั้งหมดให้ส่วนลดตามเงื่อนไข $(105,000 - 35,000) \times 3\%$
15. ปรับปรุงค่าเบี้ย ประกันอัคคีภัยโรงงานจำนวน 4,800 บาท ซึ่ง บันทึกไว้ในบัญชีค่าเบี้ย ประกันจ่ายล่วงหน้า
16. ปรับปรุงวัสดุโรงงานใช้ไปจำนวน 15,560 บาท
17. คิดค่าเสื่อมราคาอาคารโรงงานซึ่งมีราคาทุน 5,000,000 บาท คาดว่ามีอายุการให้ประโยชน์ 25 ปี หลังจากนั้นจะขายได้ 500,000 บาท $(5,000,000 - 500,000)/25 = 180,000$ บาท
18. โอนค่าใช้จ่ายการผลิตเข้าบัญชีคูกงานระหว่างทำ $(10,000 + 4,200 - 800 + 15,000 + 4800 + 15,560 + 180,000)$
19. โอนสินค้าที่ผลิตเสร็จจำนวน 215,200 บาท เข้าบัญชีสินค้าสำเร็จรูป
20. ปิดบัญชีภาษีซื้อและภาษีขาย

$$\text{ภาษีขาย} = 6,160 + 7,350 - 2,450 = 11,060 \text{ บาท}$$

$$\text{ภาษีซื้อ} = 3,150 - 140 = 3,010 \text{ บาท}$$

ให้ทำ 1. บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

2. ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไป (เฉพาะบัญชีสินค้าคงเหลือ ต้นทุนขาย และค่าใช้จ่ายการผลิต)

1. บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

ลำดับ	รายการ	การบันทึกรายการ		
1	ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินเชื่อราคา 45,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไข 2/10, n/30 F.O.B shipping point	เดบิต วัตถุดิบ	45,000	
		เครดิต ภาษีซื้อ	3,150	
		เครดิต เจ้าหนี้การค้า		48,150
2	เบิกวัตถุดิบทางตรงไปใช้ในการผลิต 25,000 บาท วัตถุดิบทางอ้อม 10,000 บาท	เดบิต งานระหว่างทำ	25,000	
		ค่าใช้จ่ายการผลิต	10,000	
		เครดิต วัตถุดิบ		35,000
3	ร้านค้าที่กิจการซื้อวัตถุดิบ แจ้งว่าได้ จ่ายค่าขนส่งวัตถุดิบจำนวน 350 บาท	เดบิต วัตถุดิบ	350	
		เครดิต เจ้าหนี้การค้า		350
4	ส่งคืนวัตถุดิบราคา 2,140 บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	2,140	
		เครดิต วัตถุดิบ		2,000
		เครดิต ภาษีซื้อ		140
5	จ่ายค่าซ่อมแซมเครื่องจักรในโรงงาน 4,200 บาท	เดบิต ค่าใช้จ่ายการผลิต	4,200	
		เครดิต เงินสด		4,200
6	ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ทั้งหมดได้ส่วนลด ตามเงื่อนไข $^1(45,000 - 2,000) \times 2\% = 860$ บาท	เดบิต เจ้าหนี้การค้า	46,360	
		เครดิต เงินสด		45,500
		เครดิต วัตถุดิบ		1860
7	ส่งวัตถุดิบคืนคลัง: วัตถุดิบทางตรง 1,200 บาท วัตถุดิบทางอ้อม 800 บาท	เดบิต วัตถุดิบ	2,000	
		เครดิต งานระหว่างทำ		1,200
		ค่าใช้จ่ายการผลิต		800

ลำดับ	รายการ	การบันทึกรายการ			
8	บันทึกค่าแรงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด จำนวน 60,000 บาท	เดบิต	ค่าแรง	60,000	
			เครดิต ค่าแรงค้างจ่าย		60,000
9	จำแนกค่าแรงที่เกิดขึ้นระหว่างงวด เป็นค่าแรงทางตรง 45,000 บาท ค่าแรงทางอ้อม 15,000 บาท	เดบิต	งานระหว่างทำ	45,000	
			ค่าใช้จ่ายการผลิต	15,000	
			เครดิต ค่าแรง		60,000
10	ขายสินค้าเป็นเงินสดราคา 88,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ต้นทุนขาย 52,800 บาท)	เดบิต	เงินสด	94,160	
			เครดิต ขายสินค้า		88,000
			ภาษีขาย		6,160
		เดบิต	ต้นทุนขาย	52,800	
			เครดิต สินค้าสำเร็จรูป		52,800
11	ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อจำนวน 105,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ต้นทุนขาย 63,000 บาท) เงื่อนไข 3/10, n/45 F.O.B. destination	เดบิต	ลูกหนี้การค้า	112,350	
			เครดิต ขายสินค้า		105,000
			ภาษีขาย		7,350
		เดบิต	ต้นทุนขาย	63,000	
			เครดิต สินค้าสำเร็จรูป		63,000
12	รับคืนสินค้าที่ขายเป็นเงินเชื่อราคา 35,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% (ต้นทุนขาย 21,000 บาท)	เดบิต	รับคืนสินค้า	35,000	
			ภาษีขาย	2,450	
			เครดิต ลูกหนี้การค้า		37,450
		เดบิต	สินค้าสำเร็จรูป	21,000	
			เครดิต ต้นทุนขาย		21,000

ลำดับ	รายการ	การบันทึกรายการ		
		เดบิต	เครดิต	
13	จ่ายค่าขนส่งสินค้าให้ลูกค้า 280 บาท	ค่าขนส่งออก	280	
		เครดิต เงินสด		280
14	รับชำระหนี้จากลูกหนี้ทั้งหมด ให้ส่วนลดตามเงื่อนไข ¹ (105,000-35,000)X3%	เงินสด	72,800	
		ส่วนลดจ่าย	¹ 2,100	
		เครดิต ลูกหนี้การค้า		74,900
15	ปรับปรุงค่าเบี้ยประกันอัคคีภัยโรงงาน จำนวน 4,800 บาท ซึ่งบันทึกไว้ใน บัญชีค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	ค่าใช้จ่ายการผลิต	4,800	
		เครดิต ค่าเบี้ยประกัน		4,800
		จ่ายล่วงหน้า		
16	ปรับปรุงวัสดุโรงงานใช้ไปจำนวน 15,560 บาท	ค่าใช้จ่ายการผลิต	15,560	
		เครดิต วัสดุโรงงาน		15,560
17	คิดค่าเสื่อมราคาอาคารโรงงานซึ่งมี ราคาทุน 5,000,000 บาท คาดว่ามี อายุการให้ประโยชน์ 25 ปี หลังจากนั้นจะขายได้ 500,000 บาท ² (5,000,000-500,000)/25=180,000 บาท	ค่าใช้จ่ายการผลิต	² 180,000	
		เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม		180,000
		-อาคารโรงงาน		

ลำดับ	รายการ	การบันทึกรายการ			
18	โอนค่าใช้จ่ายการผลิตเข้าบัญชีคุมงานระหว่างทำ ³ (10,000+4,200-800+15,000+4,800 +15,560+180,000)	เดบิต	งานระหว่างทำ	228,760	
		เครดิต	ค่าใช้จ่าย		³ 228,760
			การผลิต		
19	โอนสินค้าที่ผลิตเสร็จจำนวน 215,200 บาท เข้าบัญชีสินค้าสำเร็จรูป	เดบิต	สินค้าสำเร็จรูป	215,200	
			เครดิต งานระหว่างทำ		215,200
20	ปิดบัญชีภาษีซื้อและภาษีขาย ⁴ ภาษีขาย = 6,160+7,350-2,450 = 11,060 บาท ⁵ ภาษีซื้อ = 3,150-140 = 3,010 บาท	เดบิต	ภาษีขาย	⁴ 11,060	
		เครดิต	ภาษีซื้อ		⁵ 3,010
			เจ้าหน้าที่-		8,050
			กรมสรรพากร		

- ในกรณีที่ภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ หรือภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายและต้องการขอคืน ไม่จำเป็นต้องปิดบัญชีผ่านบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ในกรณีที่ภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายและต้องการขอเครดิต (ไม่ต้องการขอคืนแต่ขอไปหักกลับกับภาษีในเดือนถัดไป) จึงจะปิดบัญชีภาษีซื้อและภาษีขายไปบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. ผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภททั่วไป

บัญชีสินค้าสำเร็จรูป			
ยอดยกมา	34,150	(10) ต้นทุนขาย	52,800
(12) ต้นทุนขาย	21,000	(11) ต้นทุนขาย	63,000
(19) งานระหว่างทำ	215,200	← -----	115,800
	154,550		
	270,350		

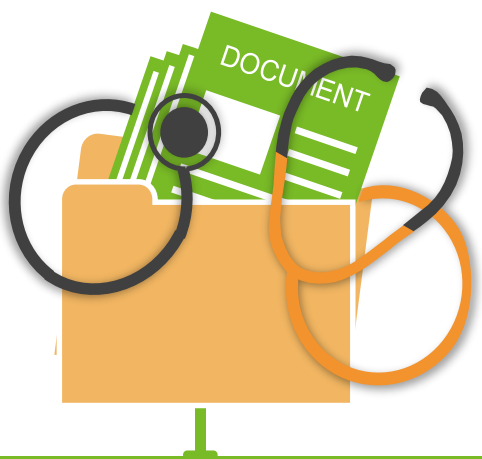
บัญชีงานระหว่างทำ

ยอดยกมา	25,610	(7) วัสดุดิบ	1,200
(2) วัสดุดิบ	25,000	(19) สินค้าสำเร็จรูป	215,200
(9) ค่าแรง	45,000		216,400
(18) ค่าใช้จ่ายการผลิต	228,760	←	
<u>107,970</u>	322,310		

บัญชีวัสดุดิบ

ยอดยกมา	18,730	(2) งานระหว่างทำ	25,000
(1) เจ้าหนี้การค้า	45,000	(2) ค่าใช้จ่ายการผลิต	10,000
(3) เจ้าหนี้การค้า	350	(4) เจ้าหนี้การค้า	2,000
(7) งานระหว่างทำ	1,200	(6) เจ้าหนี้การค้า	860
(7) ค่าใช้จ่ายการผลิต	800		37,860
<u>28,220</u>	66,080		

บัญชีต้นทุนขาย			
(10) สินค้าสำเร็จรูป	52,800	(12) สินค้าสำเร็จรูป	21,000
(11) สินค้าสำเร็จรูป	63,000		
	94,800		
	115,800		
บัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต			
(2) วัตถุดิบ	10,000	(7) วัตถุดิบ	800
(5) เงินสด	4,200	(18) งานระหว่างทำ	228,760
(9) ค่าแรง	15,000		229,560
(15) ค่าเบี้ยประกันฯ	4,800		
(16) วัสดุโรงงาน	15,560		
(17) ค่าเสื่อมราคาสะสมฯ	180,000		
	229,560		

การจัดทำงบต้นทุนการผลิต

ความหมายของงบต้นทุนการผลิต

งบต้นทุนการผลิต

(Statement of Cost of Goods Manufactured /Manufacturing Statement)

คือ งบที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ กล่าวคือการคำนวณต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จในรูปงบนั่นเอง

ส่วนประกอบของงบต้นทุนการผลิต

งบต้นทุนการผลิตประกอบด้วยส่วนที่สำคัญดังนี้
กรณีดำเนินการกิจการเป็นปีแรกหรืองวดบัญชีแรก

1. วัตถุดิบใช้ไปในการผลิต
2. ค่าแรงทางตรง
3. ค่าใช้จ่ายการผลิต
4. งานระหว่างทำคงเหลือปลายงวด

กรณีดำเนินการกิจการเป็นปีที่สองหรืองวดบัญชีที่สองเป็นต้นไป

1. งานระหว่างทำคงเหลือต้นงวด
2. วัตถุดิบใช้ไปในการผลิต
3. ค่าแรงทางตรง
4. ค่าใช้จ่ายการผลิต
5. งานระหว่างทำคงเหลือปลายงวด

รูปแบบของงบต้นทุนการผลิต

รูปแบบของงบต้นทุนการผลิตเป็นดังนี้

ชื่อกิจการผลิต
งบต้นทุนการผลิต
สำหรับ.....สิ้นสุดวันที่.....

หน่วย : บาท

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

วัตถุดิบต้นงวด

XX

บวก ซื้อสุทธิ

ซื้อวัตถุดิบ

XX

บวก ค่าขนส่งเข้า

XX

XX

หัก ส่งคืนวัตถุดิบ

XX

ส่วนลดรับ

XX

XX

XX

วัตถุดิบที่มีอยู่ทั้งสิ้น

XX

หัก วัตถุดิบปลายงวด	<u>XX</u>	XX
ค่าแรงทางตรง		XX
ค่าใช้จ่ายการผลิต		
รายการที่ 1	XX	} +
รายการที่ 2	XX	
รายการที่ 3	<u>XX</u>	
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		XX
บวก งานระหว่างทำต้นงวด		<u>XX</u>
		XX
หัก งานระหว่างทำปลายงวด		<u>XX</u>
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ		<u>XX</u>

ตัวอย่างที่ 3

ต่อไปนี้เป็นรายการเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตของโรงงานวันเสาร์เด็ก ณ วันที่ 31 ธันวาคม

25X1

งานระหว่างทำต้นงวด	22,600 บาท
วัตถุดิบต้นงวด	11,950 บาท
ซื้อวัตถุดิบ	95,240 บาท
ค่าขนส่งเข้า	4,000 บาท
ส่งคืนวัตถุดิบ	1,100 บาท
ส่วนลดรับ	3,300 บาท
ค่าแรงทางตรง	224,310 บาท
ค่าแรงงานทางอ้อม	101,500 บาท
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	9,300 บาท

ค่าสาธารณูปโภค	47,990	บาท
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องจักร	28,700	บาท
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	3,420	บาท
วัสดุโรงงานใช้ไป	14,440	บาท
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องอบวุ้นเส้น	88,000	บาท
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	77,000	บาท
ค่าเสื่อมราคา-อาคารโรงงาน	210,000	บาท
งานระหว่างทำปลายงวด	36,520	บาท
วัตถุดิบปลายงวด	18,800	บาท

โรงงานวันสันตราเด็ก
งบต้นทุนการผลิต
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25X1

หน่วย : บาท

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต			
วัตถุดิบต้นงวด			11,950
บวก ซื้อสุทธิ			
ซื้อวัตถุดิบ		95,240	
บวก ค่าขนส่งเข้า		<u>4,000</u>	
		99,240	
หัก ส่งคืนวัตถุดิบ	1,100		
ส่วนลดรับ	<u>3,300</u>	<u>4,400</u>	<u>94,840</u>
วัตถุดิบที่มีอยู่ทั้งสิ้น			106,790

หัก วัตถุดิบปลายงวด	<u>18,800</u>	87,990
ค่าแรงทางตรง		224,310
ค่าใช้จ่ายการผลิต		
ค่าแรงทางอ้อม	101,500	
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	9,300	
ค่าสาธารณูปโภค	47,990	
ค่าซ่อมบำรุงเครื่องจักร	28,700	
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	3,420	
วัสดุโรงงานใช้ไป	14,440	
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องอบวุ้นเส้น	88,000	
ค่าเสื่อมราคา-เครื่องจักร	77,000	
ค่าเสื่อมราคา-อาคารโรงงาน	<u>210,000</u>	<u>580,350</u>
ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น		892,650
บวกงานระหว่างทำต้นงวด		<u>22,600</u>
		915,250
หัก งานระหว่างทำปลายงวด		<u>36,520</u>
ต้นทุนสินค้าที่ผลิตเสร็จ		<u><u>878,730</u></u>